

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	2
2. CEL I ZAKRES PRAC BADAWCZYCH	2
2.1. Zakres wykonanych prac.....	3
2.1.1. Wiercenia badawcze	3
2.1.2. Sondowania dynamiczne.....	3
2.1.3. Prace laboratoryjne	4
2.1.4. Prace kameralne	4
2.1.5. Wpływ wykonanych prac geotechnicznych na środowisko.....	4
3. CHARAKTERYSTYKA TERENU BADAŃ.....	5
4. BUDOWA GEOLOGICZNA	5
5. GEOTECHNICZNA CHARAKTERYSTYKA GRUNTÓW	6
5.1. Warstwy geotechniczne.....	7
6. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE.....	9
7. WNIOSKI.....	9

ZAŁĄCZNIKI

1. Mapa topograficzna w skali 1:10 000
2. Mapa dokumentacyjna w skali 1:500
3. Wycinek Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50 000
4. Przekroje geotechniczne w skali 1:100/1:50 i 1:250/1:50
5. Profile analityczne otworów w skali 1:50
6. Karty sondowań dynamicznych DPL w skali 1:50
7. Wyniki badań analiz sitowych gruntów niespoistych

1. WSTĘP

Niniejszą „Opinię...” wykonano na zlecenie firmy SIERGIEJ Studio Architektury z siedzibą we Wrocławiu, przy ul. Puszczykowskiej 11 lok. 1.

Przedmiotem badań jest teren działek nr 447/3 i 447/4 znajdującej się w miejscowości Laski, przy ul. Lipowej 34. Teren działki przeznaczony jest pod budowę przedszkola 2-oddziałowego wraz z przyłączami.

Podstawę prawną „Opinii...” stanowią:

- *Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. (Dz. U. Nr 89, poz. 414 z późn. zm.),*
- *Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. nr 81, poz. 463),*
- *PN-86/B-02480. Grunty budowlane. Określenia, symbole, podział i opis gruntów,*
- *PN-88/B-04481. Grunty budowlane. Badania próbek gruntu,*
- *PN-86/B-04452. Grunty budowlane. Badania polowe,*
- *PN-86/B-04451. Grunty budowlane. Badania laboratoryjne,*
- *PN-B-03020. Grunty budowlane - Posadowienie bezpośrednie budowli,*
- *PN-B-02481:1998. Geotechnika - Terminologia podstawowa, symbole literowe i jednostki miar.*

2. CEL I ZAKRES PRAC BADAWCZYCH

Celem opracowania jest ustalenie warunków geotechnicznych posadowienia dla rozbudowy przedszkola przy Zespole Szkół im. Jana Pawła II. Rozpoznaniem objęto wskazany przez Zleceniodawcę obszar działek nr 447/3 i 447/4 znajdującej się w miejscowości Laski, przy ul. Lipowej 34.

2.1. Zakres wykonanych prac

2.1.1. Wiercenia badawcze

Przed przystąpieniem do prac terenowych zapoznano się z materiałami przekazanymi przez Zleceniodawcę, materiałami archiwalnymi (*Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, arkusz Wieruszów (731) [1]*) oraz przeprowadzono wizję lokalną terenu. Zakres badań ustalono ze Zleceniodawcą. Budowa geologiczna podłoża została rozpoznana od powierzchni terenu, do głębokości max 5,0 m p.p.t., przy pomocy otworów wiertniczych w 5 punktach. Otwory geotechniczne oznaczono jako O-1÷O-5.

Badania polowe przeprowadzono w dniu 03.10.2014 r. Wszystkie otwory wykonano systemem udarowo-mechanicznym przy użyciu wiertnicy, pod nadzorem uprawnionego geologa. Łącznie wykonano 23 metrów bieżących wierceń.

W trakcie wiercenia prowadzono stałą obserwację wydobywanego z otworu urobku. Przy każdej zmianie warstwy lub co 1,0 m odwiertu przeprowadzano pełną analizę makroskopową gruntu, określając jego rodzaj, stan, wilgotność oraz barwę. W celu wykonania badań laboratoryjnych, w trakcie wierceń, pobrano reprezentatywne próby gruntu typu „NW” i „NU” zgodnie z normą *PN-86/B-04452. Grunty budowlane. Badania polowe, do worków z tworzywa, zabezpieczając je przed utratą wilgotności naturalnej.*

Lokalizację wykonanych otworów zaznaczono na Mapie dokumentacyjnej, Załącznik nr 2.

Otwory badawcze zlikwidowane zostały wydobytym urobkiem z zachowaniem profilu geologicznego w poszczególnych otworach.

2.1.2. Sondowania dynamiczne

Sondowania dynamiczne wykonano sondą lekką DPL przy każdym otworze wiertniczym, od powierzchni terenu, do momentu osiągnięcia oporu granicznego na stożku penetracyjnym, uzyskując głębokości w zakresie 0,0 – 2,2 m p.p.t.

Wyniki sondowań dynamicznych DPL zostały zobrazowane na wykresach przedstawionych w Załączniku nr 6.

2.1.3. Prace laboratoryjne

Próby gruntu poddano badaniom laboratoryjnym zgodnie z normami: *PN-88/B-04481. Grunty budowlane. Badania próbek gruntu oraz PN-86/B-04451. Grunty budowlane. Badania laboratoryjne.*

Na próbach gruntów typu „NW” i „NU” dokonano oznaczeń niezbędnych dla określenia warunków gruntowych panujących w podłożu:

- analizę makroskopową gruntu ze wszystkich prób,
- analizę składu granulometrycznego gruntu niespoistego (metoda: analiza sitowa) – 2 oznaczenia.

Badania laboratoryjne zostały wykonane w laboratorium mechaniki gruntu przez firmę Jaf-Geotechnika. Pobrane próbki gruntów są próbkami czasowego przechowywania i zmagazynowane zostały w magazynie próbek geologicznych Wykonawcy niniejszej opinii.

2.1.4. Prace kameralne

Na podstawie wykonanych wierceń badawczych, badań terenowych, badań laboratoryjnych wykonano i opracowano:

- przekroje geotechniczne [Zał. Nr 4],
- karty dokumentacyjne otworów badawczych [Zał. nr 5],
- karty sondowań dynamicznych DPL [Zał. nr 6],
- wyniki badań analizy składu granulometrycznego [Zał. Nr 7].

2.1.5. Wpływ wykonanych prac geotechnicznych na środowisko

Wykonawca podjął wszelkie działania, aby stosować się do przepisów z zakresu ochrony środowiska na przedmiotowym obszarze badań. Prace wykonane zostały w pełni sprawnym technicznie sprzętem posiadającym wszystkie wymagane przeglądy techniczne. Wykonawca unikał szkodliwych działań, szczególnie w zakresie zanieczyszczeń powietrza, wód gruntowych i powierzchniowych, nadmiernego hałasu i innych szkodliwych dla środowiska i otoczenia czynników powodowanych działalnością przy wykonywaniu robót wiertniczych. Wykonane prace nie spowodują zmian warunków gruntowo-wodnych oraz nie wywołają zmian w środowisku naturalnym.

3. CHARAKTERYSTYKA TERENU BADAŃ

Omawiany teren badań pod względem administracyjnym usytuowany jest w województwie wielkopolskim, w powiecie kępińskim, gminie Trzcinica. Obejmuje swoim zasięgiem działkę geodezyjną o nr 447/3 i 447/4, położoną przy ul. Lipowej 34.

Pod względem podziału fizyczno-geograficznego, wg *regionalizacji J. Kondrackiego [2]*, omawiany obszar badań położony jest w południowej części Wysoczyzny Wieruszowskiej. Wysoczyzna Wieruszowska stanowi fragment większej jednostki (makroregionu) określanej jako Nizina Południowowielkopolska.

Pod względem hydrograficznym, badany obszar należy do dorzecza Odry. Ok ~ 3 km od ul. Lipowej w Laskach przepływa rzeka Pomianka, która jest dopływem rzeki Prosnicy a ta lewym dopływem Warty.

Powierzchnia terenu wykazuje niewielkie zróżnicowanie wysokościowe. Rzędne terenu wynoszą ~ 193,30 – 193,70 m p.p.t. (otwór nr O-5 i otwór nr O-1, O-2, O-3).

4. BUDOWA GEOLOGICZNA

Na podstawie dostępnych materiałów archiwalnych w postaci Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski (arkusz Wieruszów - 731) [1], oraz badań polowych i laboratoryjnych wykonanych w ramach niniejszego opracowania, cały obszar badań objęty był lądolodem zlodowaceń środkowopolskich, zlodowacenia Warty. Podłoże gruntowe budują osady czwartorzędowe, epoki plejstocenu.

W skład osadów czwartorzędowych wchodzi piaski i żwiry wodnolodowcowe (górne), które lokalnie występują na glinach zwałowych oraz gliny zwałowe.

Osady czwartorzędowe wykształcone są w postaci:

- osadów plejstoceńskich (piaski i żwiry wodnolodowcowe): Osady pochodzenia wodnolodowcowego są głównym kompleksem budującym podłoże obszaru. Są to przeważnie piaski średnioziarniste z domieszką żwirów, przewarstwione piaskami różnoziarnistymi ze żwirami drobno- i średnio okruchowymi. Większy udział żwirów

obserwuje się zwykle w spągowych partiach profilu. Największy udział frakcji żwirowej występuje w południowo-zachodniej części obszaru arkusza. W miejscach, gdzie osady te leżą na glinach zlodowacenia Warty, miąższość ich może osiągnąć nawet do 8,0 m. Lokalnie jest ona zredukowana do około 1,5m. Grunty, które je reprezentują to: *Piaski drobne (Pd)*, lokalnie z domieszkami Pyłu (Π) Pyłu piaszczystego (Πp) oraz Żwiru ($\dot{Z}$), miejscowo zaglinione. Grunty te zalegają w przedziale głębokości min. 0,0 m p.p.t., natomiast max. 3,4 m p.p.t. Miąższość tych utworów jest niewielka, dochodzi do max. 1,8 m. *Piaski średnie (Ps)* przewarstwione Piaskiem gliniastym (Pg), z domieszkami Pyłu (Π) miejscowo zaglinione. Grunty te zalegają w przedziale głębokości min. 1,0 m p.p.t., natomiast max. 3,7 m p.p.t. Miąższość tych utworów jest niewielka, dochodzi do max. 1,2 m.

- osadów plejstocenijskich (gliny zwałowe): Gliny zwałowe występują powszechnie na powierzchni lub (tak jak na obszarze badań) pod cienką pokrywą piasków i żwirów wodnolodowcowych z fazy kataglacialnej zlodowacenia Warty. W wielu miejscach gliny te nawiercono pod kilkumetrową warstwą osadów, powstałych w fazie deglacjacji w okresie zlodowacenia Warty. Są to gliny lekko piaszczyste, w stropie żółto-brązowe, niżej szarożółte i szare. Miąższość ich wynosi 5-10 m a maksymalnie osiąga 16,0m. Gliny te reprezentowane są przez: *Piaski gliniaste (Pg)*, *Gliny (G)*, *Gliny piaszczyste (Gp)*, Grunty te zalegają w przedziale głębokości min. 1,6 m p.p.t., natomiast max. 5,0 m p.p.t. Miąższość tych utworów dochodzi do max. 3,0 m.

Opisane wyżej utwory (Otwór: O-2, O-3 i O-5) przykrywa warstwa gleby o miąższości 0,20 - 0,50 m

Budowę geologiczną podłoża przedstawiono na załączonych przekrojach geotechnicznych [Załącznik Nr 4].

5. GEOTECHNICZNA CHARAKTERYSTYKA GRUNTÓW

Na przedmiotowym terenie dominuje kompleks gruntów niespoistych, w postaci: Piasków drobnych (Pd), Piasków średnich (Ps), lokalnie zaglinionych, z wkładkami Pyłu (Π), Pyłu piaszczystego i Żwiru (Πp , $\dot{Z}$), przewarstwione Piaskiem gliniastym (Pg). Grunty te występują w stanie średnio zagęszczonym, zagęszczonym i bardzo zagęszczonym, w stopniu zagęszczenia ID mieszczącym się w zakresie: $ID > 0,61$.

Charakterystycznym jest wzrost stopnia zagęszczenia wraz z głębokością.

GRUNTY NIESPOISTE

Warstwa geotechniczna II –

**grunty niespoiste średnioziarniste
w stanie bardzo zagęszczonym**

- Piaski średnie (Ps),
w stopniu zagęszczenia $ID > 0,80$.

Warstwa geotechniczna IIa –

**grunty niespoiste średnioziarniste
w stanie zagęszczonym**

- Piaski średnie (Ps),
w stopniu zagęszczenia $0,68 \leq ID \leq 0,80$. Przyjęto parametr przewodni $ID = 0,75$.

Warstwa geotechniczna III –

**grunty niespoiste drobnoziarniste
w stanie bardzo zagęszczonym**

- Piaski drobne (Pd),
w stopniu zagęszczenia $ID > 0,80$.

Warstwa geotechniczna IIIa –

**grunty niespoiste drobnoziarniste
w stanie zagęszczonym**

- Piaski drobne (Pd),
w stopniu zagęszczenia $0,68 \leq ID \leq 0,80$. Przyjęto parametr przewodni $ID = 0,75$.

Warstwa geotechniczna IIIb –

**grunty niespoiste drobnoziarniste
w stanie średnio zagęszczonym**

Piaski drobne (Pd) $0,33 < ID \leq 0,67$, w tym:

- IIIb1 dla ID z przedziału wielkości – $0,60 \leq ID \leq 0,67$.

Tabelaryczne zestawienie parametrów geotechnicznych dla poszczególnych warstw przedstawiono w Tabeli nr 1, za tekstem.

6. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Podczas prowadzonych prac, do głębokości wykonanych wierceń, nie stwierdzono występowania poziomu zwierciadła wody gruntowej.

W oparciu o dostępną literaturę Pazdro Z., Kozerski B. „Hydrogeologia ogólna” [3] dokonano oceny przepuszczalności gruntów spoistych budujących obszar badań:

- dla piasków średnich : $k = 1,11 \cdot 10^{-4}$ m/s.
- dla piasków drobnych : $k = 4,58 \cdot 10^{-5}$ m/s.

Zgodnie z powyższym, grunty występujące na badanym terenie charakteryzują się średnią przepuszczalnością.

7. WNIOSKI

7.1. Na badanym terenie podłoże gruntowe rozpoznano 5 otworami geotechnicznymi do głębokości 5,0 m p.p.t.

Teren objęty badaniami budują utwory czwartorzędowe, starsze - epoki plejstocenu oraz młodsze - epoki holocenu (gleby).

Utwory plejstocenyjskie reprezentowane są przez utwory lodowcowe Gliny zwałowe (zalegają w przedziale głębokości min. 1,6 m p.p.t. (O-5), natomiast max. 5,0 m p.p.t. (O-3)), powstałej w czasie zlodowacenia środkowopolskiego (zlodowacenia Warty), oraz utwory wodnolodowcowe: Piaski i Żwiry (zalegają w przedziale głębokości min. 0,0 m p.p.t. (O-1 i O-4), natomiast max. 3,7 m p.p.t. (O-1)).

Opisane wyżej utwory (Otwór: O-2, O-3 i O-5) przykrywa warstwa gleby o miąższości 0,20 - 0,50 m

7.2. Podczas prowadzonych prac, do głębokości wykonanych wierceń, nie stwierdzono występowania poziomu zwierciadła wody gruntowej

7.3. Pod względem geotechnicznym grunty podłoża wykazują niewielkie zróżnicowanie.

W przypuszczalnym poziomie posadowienia poniżej strefy przemarzania ($h > 0,8$ m) występują grunty niespoiste w postaci Piasków drobnych w stanie średnio zagęszczonym (szg) przy średnim stopniu zagęszczenia ID wynoszącym 0,65 i w stanie zagęszczonym (zg) przy średnim stopniu zagęszczenia ID wynoszącym 0,75. Grunty te stanowią nośne podłoże dla bezpośredniego posadowienia fundamentów projektowanego obiektu.

7.4. Badania geotechniczne, wykonane pod planowaną rozbudowę budynku przedszkola, we wsi Laski, w gminie Trzcínica, w powiecie kępińskim w województwie wielkopolskim, przy ul. lipowej 34 (dz. nr 447/3 i 447/4), wykazały prostą budowę geologiczną i stabilne, przewidywalne warunki wodne. Parametry geotechniczne gruntów należy uznać za jednorodne. Zgodnie z powyższym warunki gruntowo-wodne określono jako proste.

Wg „Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. nr 81, poz. 463)”) dla projektowanego obiektu sugeruje się **I kategorię geotechniczną.**

Opracowanie:

mgr inż. Katarzyna Kręcisz – upr. VII-1318

mgr Marta Sobków

LITERATURA:

- [1] Winnicka G., 1985 r.: „Szczegółowa Mapa geologiczna Polski, Arkusz Wieruszów (731)”. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
- [2] Kondracki J. 1994 r.: „Geografia Regionalna Polski”, Warszawa.
- [3] Pazdro Z., Kozerski B., 1990: „Hydrogeologia ogólna”. Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa.
- [4] Wiłun Z., 1976 r.: „Zarys geotechniki”. Wydawnictwo Komunikacji i Łączności, Warszawa.